

Ο Χοσέ Κάρλος Σομόθα μιλάει για το νέο του βιβλίο, τη βικτωριανή εποχή και τον Άρθουρ Κόναν Ντόιλ

Media: ΒΗΜΑ ΤΗΣ ΚΥΡΙΑΚΗΣ **Page:** 73,75 **Published at:** 10-07-2022
Author: **Surface:** 1119.09 cm² **Circulation:** 32170
Subjects:

3

Ο Χοσέ Κάρλος Σομόθα μιλάει για το νέο του βιβλίο, τη βικτωριανή εποχή και τον Άρθουρ Κόναν Ντόιλ

Χοσέ Κάρλος Σομόθα 100 ΧΡΟΝΙΑ ΤΟ ΒΗΜΑ

«Η αγάπη μου για το θέατρο ξεκινά από τον Σαίξπηρ, τον πιο αγαπημένο μου συγγραφέα» λέει ο Χοσέ Κάρλος Σομόθα

γική. Από το *Σπήλαιο των Ιδεών* και μετά, η σύνδεση της λογικής με τον κόσμο των ονείρων είναι ένα είδος προσωπικής εμμονής».

Συμφωνείτε με τη διαπίστωση πως παρότι διαδραματίζεται στη βικτωριανή Αγγλία, στο μυθιστόρημά σας πραγματεύεστε επίκαιρα ζητήματα, όπως την κακοποίηση των γυναικών, των παιδιών, τη φτώχεια;
«Παραδόξως εκείνος ο κόσμος έχει πολλά κοινά με τον σημερινό. Ήταν ένας κόσμος όπου η μεσοία και ανώτερη αστική τάξη διασκεδάζε στα θέατρα, στα θέατρα της εποχής, και από την άλλη υπήρχε μια μεγάλη κοινωνική μάζα την οποία αποτελούσαν παιδιά, πεινασμένα, ορφανά. Αν δείτε φωτογραφίες παιδιών της εποχής, είναι ανατριχιαστικές. Σκέφτηκα να εντάξω τα παιδιά στο βιβλίο, την τρυφερότητα που αισθάνεται η Άν για αυτά, σε αντίθεση με τον κύριο Χ, ο οποίος τα εργαλειοποιεί, τα χρησιμοποιεί ως τα απτά και τα μάτια του στον έξω κόσμο, καθώς ο ίδιος δεν βγαίνει ποτέ από το δωμάτιό του».

Δίνετε την εντύπωση ότι θα μπορούσατε να γράψετε με την ίδια άνεση ένα καλό μυθιστόρημα με πλοκή σε οποιαδήποτε χώρα, σε οποιαδήποτε εποχή. Αυτό είναι ταλέντο, δεν είναι;

«Δεν είμαι σε θέση να κρίνω αν έχω ταλέντο, όμως είμαι απολύτως πεπεισμένος ότι μπορούμε να γράψουμε για ό,τι θέλουμε, αρκεί να βρούμε έναν ενδιαφέροντα τρόπο να το εκφράσουμε. Αυτή είναι η ελευθερία που σου δίνει η λογοτεχνία, να μιλάς για ό,τι θέλεις με όποιον τρόπο θέλεις – με φροντίδα ασφαλώς. Αυτό είναι το μεγάλο πλεονέκτημα της λογοτεχνίας σε σχέση με τις άλλες τέχνες».

Στο βιβλίο αναφέρεστε εκτενώς στο θέατρο της βικτωριανής εποχής. Από πού προέρχεται η αγάπη σας για το θέατρο;

«Στη βικτωριανή Αγγλία υπήρχαν πολλά θέατρα, οι άνθρωποι διασκεδάζαν, αντίθετα με τη διαδεδομένη αντίληψη ότι επρόκειτο περί συντηρητικής κοινωνίας που δεν διασκεδάζε ποτέ. Η αγάπη μου για το θέατρο ξεκινά από τον Σαίξπηρ, τον πιο αγαπημένο μου συγγραφέα. Ο Σαίξπηρ έγραφε για όλον τον κόσμο, για τους μορφωμένους και για τους αναλφάβητους και κληροδότησε ένα έργο συναρπαστικό για όλους. Αν υπάρχει κάτι για το οποίο δεν είμαι ταπεινός, είναι οι γνώσεις μου για το έργο του. Έχω συμμετάσχει σε διεθνή συνέδρια, ως μυθιστοριογράφος και όχι ως φιλόλογος, είμαι μέλος σχετικών ενώσεων, έμαθα αγγλικά για να διαβάσω Σαίξπηρ στο πρωτότυπο».

Πώς αποφασίσατε να εγκαταλείψετε την ιατρική για τη λογοτεχνία;

«Κατ' αρχάς εσβόμαι απολύτως τη δουλειά των γιατρών και των νοσηλευτών, είμαι παντρεμένος με μια γιατρό. Η απάντησή μου ίσως σας φανεί αφελής: μου άρεσε περισσότερο η λογοτεχνία. Ξέρετε, μας έχουν εκπαιδεύσει από παιδιά να ελέγχουμε τις προτιμήσεις μας. Ωστόσο, οι προτιμήσεις είναι κάτι προσωπικό, μυστηριώδες. Γιατί ορισμένοι άνθρωποι προτιμούν το γαλάζιο και άλλοι το κόκκινο; Άλλοι το βουνό και άλλοι τη θάλασσα; Όταν ήμουν παιδί, ήθελα να γίνω χειρουργός. Παρίστανε ότι χειρουργούσα και όταν τελείωνα το παιχνίδι μου συνέχιζα γράφοντας ιστορίες – ήμουν ήδη 8-9 ετών. Τις έχω ακόμη αυτές τις ιστοριούλες. Σκέφτηκα λοιπόν τελειώνοντας την Ψυχιατρική, να δώσω μια ευκαιρία στον εαυτό μου και να στείλω χειρόγραφο σε εκδότες. Η σύζυγός μου ήταν η μόνη που με ενθάρρυνε, οι γονείς μου δεν καταλάβαιναν πόσο μετά από 12 χρόνια σπουδών ήθελα να κάνω κάτι άλλο. Έθεσα ένα χρονικό περιθώριο στον εαυτό μου για να δω τι θα καταφέρω. Δεν φοβήθηκα ποτέ γιατί έκανα αυτό που ήθελα».

ΧΟΣΕ ΚΑΡΛΟΣ ΣΟΜΟΘΑ
Σπουδή στο μαιύρο.
Η «πρόλογο» του Σέρλοκ Χολμς
Μετάφραση Χριστίνα Θεοδωροπούλου.
Εκδόσεις Πατάκη, 2022, σελ. 512, τιμή 19,90 ευρώ

«Ο βικτωριανός κόσμος έχει πολλά κοινά με τον σημερινό»

Ο διάσημος **ισπανός συγγραφέας** μιλάει για την αναδίφησή του στον 19ο αιώνα, τον **δημιουργό** του **Σέρλοκ Χολμς** και το γιατί εγκατέλειψε την ιατρική για τη λογοτεχνία

ΣΥΝΕΝΤΕΥΞΗ ΣΤΗ ΜΑΡΙΛΙΑ ΠΑΠΑΘΑΝΑΣΙΟΥ

Σύμφωνα με μια σχολή λογοτεχνικής γραφής είναι πάντα καλύτερο να γράφεις για πράγματα που γνωρίζεις. Ο ισπανός συγγραφέας **Χοσέ Κάρλος Σομόθα**, ο οποίος επισκέφθηκε την Αθήνα στο πλαίσιο του 14ου Φεστιβάλ Ισπανόφωνης Λογοτεχνίας ΔΕΑ, εξηγεί στο «Βήμα» την τεχνική του να γράφεις για όσα δεν γνωρίζεις. Τα οποία όπως τονίζει, μπορείς να μάθεις χάρη στα βιβλία, στη φαντασία – και στη συγγραφική δεινότητα, προσθέτουμε εμείς. Μας θυμίζει ότι οφείλει τη διεθνή του φήμη ως ανανεωτή του ισπανικού αστυνομικού μυθιστορήματος στο *Σπήλαιο των Ιδεών* (εκδ. Πατάκη), του οποίου η πλοκή διαδραματίζεται στην Αθήνα του Πλάτωνα. Ο Σομόθα δηλώνει γοητευμένος από την Αθήνα, στην οποία βρέθηκε για την παρουσίαση του τελευταίου του βιβλίου με τίτλο *Σπουδή στο μαιύρο* (εκδ. Πατάκη), του οποίου η πλοκή εκτυλίσσεται στη βικτωριανή Αγγλία και είναι εμπνευσμένη από τον Άρθουρ Κόναν Ντόιλ, δημιουργό του Σέρλοκ Χολμς.

Πώς προέκυψε η ιδέα ενός μυθιστορήματος με φόντο τη βικτωριανή Αγγλία;

«Ήθελα να γράψω για αυτή την εποχή που υπήρξε πολύ παραγωγική για τους συγγραφείς. Ήθελα ταυτόχρονα να πάω πίσω στον χρόνο και σε έναν κόσμο πιο παλιό που θα μου έδινε κατά κάποιον τρόπο μεγαλύτερη ελευθερία».

Μελετήσατε πολύ για να αποδώσετε την ατμόσφαιρα εκείνης της εποχής, ακόμη και τη γλώσσα; Διαβάζοντας

το βιβλίο σας είχα την εντύπωση ότι είναι γραμμένο από αγγλοσάξονα συγγραφέα!

«Οι συγγραφείς δεν τεκμηριώνουν μια εποχή όπως οι ιστορικοί. Γνώρισα τη βικτωριανή εποχή διαβάζοντας τη λογοτεχνία της, βυθιστήκα στην ατμόσφαιρά της. Μην ξεχνάτε ότι όλα τα βιβλία είναι μυθοπλασία, ακόμη και τα πιο καλά τεκμηριωμένα. Διάβασα *Ντίκενς*, *Βιβλία για τα άσπυρα της εποχής*, για το Πόρτσμουθ. Διάβασα τα γραπτά της νοσοκόμας *Φλόρενς Νάιτινγκεϊλ*, που θεμελίωσε τη σύγχρονη νοσηλευτική. Η Νάιτινγκεϊλ με βοήθησε πολύ στο να πλάσω τον χαρακτήρα της νοσοκόμας Άν Μακ Κάρει».

Η Άν είναι η βασική πρωίδα του βιβλίου μαζί με τον κύριο Χ, τον ψυχιατρικό ασθενή τον οποίο φροντίζει. Πώς εμπνευστήκατε αυτόν τον ήρωα, στον αντίποδα της Άν;

«Η πρώτη μου ιδέα για αυτό το μυθιστόρημα ήταν ότι ενώ έχουν γραφτεί τόσο πολλά για τον Σέρλοκ Χολμς, ελάχιστα έχουν γραφτεί για τον δημιουργό του, τον Κόναν Ντόιλ, με τον οποίο έχω κοινά: ήταν γιατρός όπως και εγώ, ήθελα να γράψω λογοτεχνία όπως και εγώ. Η διαφορά μας, εκτός των άλλων, είναι ότι εκείνος συνέχισε να ασκεί την Ιατρική όντας πλέον λογοτέχνης. Ως νεαρός γιατρός εργάστηκε και στο Πόρτσμουθ και είχε πει ότι εμπνεύστηκε τον Σέρλοκ Χολμς από έναν σπουδαίο γιατρό της εποχής. Αναρωτήθηκα λοιπόν τι θα είχε συμβεί αν, αντί για έναν γιατρό, η εμπνευσή του Κόναν Ντόιλ για τον ήρωά του ήταν ένας ασθενής που δίνει περισσότερη σημασία στη διάσπαση των ονείρων και λιγότερο στη λο-

Είμαι απολύτως πεπεισμένος ότι μπορούμε να γράψουμε για ό,τι θέλουμε, αρκεί να βρούμε έναν ενδιαφέροντα τρόπο να το εκφράσουμε. Αυτή είναι η ελευθερία που σου δίνει η λογοτεχνία